

دوره یازدهم قانون گذاری

جلسه ۱۰۲

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

باضمام متن قوانین

یکشنبه ۴ شهریور ماه ۱۳۱۸

شماره مسلسل - ۸۹۲

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز يك شنبه ۴ شهر يور ماه ۱۳۱۸

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - قرائت جواب تلگراف مجلس به پیشگاه همایونی راجع به جشن مشروطیت
- ۳ - تقدیم لایحه دوفوری اصلاح قانون مالیات نفت و بنزین و تصویب آن
- ۴ - تقدیم لایحه از طرف آقای امین وزارت راه راجع به استیضاح مهندسین راه آهن
- ۵ - تقدیم لایحه استیضاح استاد آملی جهت دانشکده فنی
- ۶ - تقدیم لایحه قانونی مجازات عمومی از طرف آقای وزیر دادگستری
- ۷ - بقیه شور لایحه اصول مجازات مدنی و تصویب مواد ۴۰ تا ۵۰
- ۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و چهل دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس پنجمین ۱۱ مرداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - قرائت جواب تلگراف مجلس به پیشگاه همایونی راجع به جشن مشروطیت

رئیس - البته خاطر آقایان مسبوق است که در روز جشن مشروطیت همیشه مقرر بود که هیئتی از آقایان نمایندگان برای عرض تبریک به پیشگاه شاهنشاهی مشرف می شدند مسال بمناسبت مسافرتی که اعلیحضرت همایونی به مازندران فرموده بودند این سعادت برای آقایان حاصل نشد ولیکن

بطوری که مقرر بود عرض تبریکات و تعظیمات مجلس را بوسیله تلگراف به پیشگاه همایونی عرض کردیم و جوابی هم صادر و دستور فرموده اند که مراجعشان را به آقایان ابلاغ کنیم که باصلاح آقایان میرسد.

جناب آقای اسفندیاری رئیس مجلس شورای ملی . تلگراف جنابعالی مبنی بر تبریک و ابراز احساسات بمناسبت جشن مشروطیت بعرض پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی رسید و خاطر مبارک شاهانه قرین مسرت گردید مراتب خوشنودی و رضامندی ذات مقدس را به آقایان نمایندگان ابلاغ فرمایند .

عین مذاکرات مشروح یکصد و سومین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری (مناقش قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غائبین با اجازه - آقایان : جبلی - میرزائی - ناصری - دکتر ادهم - مسعودی خراسانی - اردنک - نواب یزدی - صدر .
- غائبین بی اجازه - آقایان : مکرم انشار - ازبیلی - قرشی - تقه الاسلامی - تولیت - دکتر اهری - دکتر ضیاء - دبیر سهرابی - فاضلی
- معلم - فتوحی - انجمنی - دهستانی - نمازی - حاج ملک - ذوالقدر - هدایت - مشار - شه دوست .
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : موقر - قراگزلو - دکتر جوان .

۳ - تقدیم لایحه (دو فوری) قانون اصلاح مالیات نفت و بنزین و تصویب آن

رئیس - آقای وزیر دارائی -

(آقای بدر) وزیر دارائی - عرض کنم لایحه ایست برای افزودن مالیات نفت و بنزین که به قید فوریت تقدیم میکنم اگر چه در خود مقدمه لایحه که بعرض مجلس میرسد نوشته شده است ولی لازم است چند کلمه هم عرض کنم چون هر سال مطابق قرار دادی که ما با شرکت نفت انگلیس و ایران داریم قیمت نفت و بنزین را طبق یک ماده از مواد آن قرارداد معین می کنیم و آن نازلترین قیمتی است که در بازار دنیا است و آن قیمت بر مای و خلیج مکرک است بعلاوه یک تخفیفاتی که برای خامه و برای دولت هر کدام منظور میمانند البته شرکت همیشه سعی است و ما هم همیشه او را تشویق میکنیم که هزینه این کار را کمتر بکند قیمت که بدست آنها نیست و بدست ما هم نیست ولی هزینه توزیع و اینها و سایر هزینه هایی که باقیمت اضافه شود بر قیمت البته آن بدست خود شرکت است و شرکت هر سال سعی میکند مقداری کم بکند خوب این مقداری که شرکت از این قیمتها کم میکند ما هم همیشه استفاده میکنیم و این مبلغ را بر مالیات می افزاییم بطوریکه خیلی محسوس نمیشود این اضافه مالیات بر خامه ولی برای بودجه کشور یک در آمد نسبتاً معتدلی حاصل میشود باز سال هم عیناً همین کار را کردیم و تصویب هم شد در مجلس و امسال هم این اضافه تقاضا میشود.

رئیس - فراموش میشود.

مجلس شورای ملی - چون طبق پیمان امتیازی شرکت نفت ایران و انگلیس مصوب هفتم خرداد ۳۱۲ بهای مواد نفتی در داخله کشور به تناسب ترقی یا نزول بهای آن در بازار عمده فروشی جهان متغیر و این تغییر بها توأم با نظری که دولت از لحاظ مقتضیات برای ثبات نگاهداشتن بهای فروش داخلی دارد اتفاقاً موقع مساعدی جهت دولت فراهم نموده که در حدود نازل بهای مواد نفتی کمکی به بودجه در آمد کشور شود بنابر این در اصلاح قانون اصلاح مالیات نفت و بنزین مصوب

شازدهم مرداد ۱۳۱۷ ماده واحده ذیل پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا با قید دو فوریت میسازد:

ماده واحده - از تاریخ اجرای این قانون مالیات نفت لامپا و بنزین و مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراقی داخلی میرسد بمأخذ باین گرفته خواهد شد.

از هر لیتر بنزین و نفت لامپا پنجاه دینار و از سایر مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراقی داخلی میرسد مانند نفت دیزل و نفت گاز هر لیتر بیست دینار.

کلیه مواد نفتی موجود در دست تولید کنندگان و وارد کنندگان و نمایندگان آنها از تاریخ اجراء این قانون مشمول مالیات مقرر در فوق است اعم از اینکه نسبت با آنها معامله قبلی شده یا نشده باشد.

مقررات این قانون نسبت به موجودی ۱۳ مرداد ماه ۱۳۱۸ بعمود مواد نامبرده تقبی نیز قابل اجراء بوده و معاملاتی که قبل از آن تاریخ بین تولید کنندگان مواد نفتی و نمایندگان آنها و مصرف کنندگان واقع شده ولی جنس آن تا تاریخ نامبرده تحویل نگردیده مشمول مالیات جدید بوده و فقط در صورتی باید قابل اجراء شناخته شود که خریدار مالیاتهای مقرر را طبق این قانون بپردازد.

رئیس - چون دو فوریت تقاضی شده است رأی میکنیم بدو فوریت اول این لایحه آقایان موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقایانی که با فوریت این لایحه موافقت برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

وزیر دارائی - اجازه میفرمائید؟ یک اشتباه مختصری در این جا شده است نوشته شده از تاریخ تصویب این قانون در صورتیکه باید اصلاح شود نوشته شود از تاریخ ۱۳ مرداد.

رئیس - اصلاح میشود و نوشته میشود از تاریخ ۱۳ مرداد ۱۳۱۸. آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بنظر بنده تصویب این لایحه هیچ مانعی ندارد خوب قانونی هم هست زیرا در قیمت تغییری نخواهد داد دولت هم استفاده میکند برای خزانه مملکت. مخالفی آقایست و بسیار خوب است و همه هم موافقت.

رئیس - آقای کیخسرو شاهرخ.

کیخسرو شاهرخ - با این اصلاحی که اخیراً آقای وزیر دارائی فرمودند که از ۱۳ مرداد تاریخ اجرای این قانون است این جا يك اصلاح انشائی لازم دارد چون نوشته شده است گرفته خواهد شد در صورتیکه امروز تصویب میشود و حال آنکه از ۱۳ مرداد اجراء شده است بقیه بند اگر يك اصلاح انشائی بفرمائید که احتیاطی بکنند بهتر است.

هويد احمدی - میشود میکنیم درست میشود.

وزیر دارائی - بلی میشود نوشته شود اصلاح میشود. رئیس - رأی میکنیم بماده واحده با بر قه آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و ۸۸ ورقه سفید شمرده شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۴ نفر با کثرت ۸۸ رأی تصویب شد.

۴ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای کفیل وزارت راه راجع به استخدام مهندسين راه آهن

رئیس - آقای کفیل وزارت راه کفیل وزارت راه (آقای دکتر سجادی) - يك لایحه است راجع با استخدام چند نفر مهندس برای نظارت ساختمان راه آهن که برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی میکنم. رئیس - بگمسیون ارجاع میشود. آقای کفیل وزارت فرهنگ.

۵ - تقدیم لایحه استخدام استاد آلمانی جهت دانشکده فنی کفیل وزارت فرهنگ (آقای مرآت) - بنده هم يك لایحه تقدیم میکنم راجع با استخدام يك نفر استاد آلمانی برای دانشکده فنی که قسمت معدن شناسی را تدریس خواهد کرد.

رئیس - بگمسیون رجوع میشود. اگر اجازه میفرمائید چند دقیقه تنفس داده شود برای مطلبی که باید مذاکره شود (نمایندگان - صحیح است)

(در این مرفوع (یکساعت و ربع پیش از ظهر) جلسه برای تنفس تعطیل و پس از يك ربع ساعت مجدداً تشکیل گردید)

۶ - تقدیم لایحه قانونی مجازات عمومی از طرف آقای وزیر دادگستری

وزیر دادگستری - لایحه قانون مجازات جدید را که چندین است در وزارت دادگستری تحت شوری و بررسی بوده اخیراً بنصاب رسیده است تقدیمی که برای توضیح مراد و اهمیت این لایحه باید مقدمه مختصری عرض کنم البته آقایان میدانند که برای حفظ حقوق در مقابل تجاوزات در هر تمدنی جریمه تعیین شده است که آنرا مجازات میگویند این جریمه تا قرن نوزدهم پیشتر متوجه حفظ حقوق افراد بود و بعد جا که جامعه تا آنجا در مقابل افراد شخصیات مستقلی احراز کرد و دارای حقوق خصوصی گردید این فکر پیدا شد که باید حقوق جامعه هم در مقابل تجاوز افراد بوسیله مجازات حفظ شود و در قوانین مجازات مثل در مقابل مجرمین بر ضد افراد جرائم بر ضد جامعه تدوین پیدا کرد در همین راستا در اثر حیثیات و اعتبارات که دولت در جامعه تحصیل کرد این فکر بیشتر قوت گرفت و مجازات بر ضد مجرمین عمومی بر قه بر قه مجرمین بر ضد افراد در تحت "الشعاع" قرار داد و قوانین جزائی اکثر ممالک را بر پایه همین تکامل خود بنا بر این نظر در سالهای اخیر شروع و عملی گردید.

قانون مجازات فعلی عمومی ما هم که چه مقتضات در مجازات جرائم بر ضد افراد و جرائم بر ضد مجرمین عمومی

(در اینموقع عده از آقایان وارد شده و عده کافی شد)
 رئیس - با اینکه مرخصی ممتدی داده شد گسه آقایان برای روز کار حاضر شوند متأسفانه عده زیادی حاضر نشده و میگویند ما ناخوش هستیم ولی قبول کنند که این ناخوشی شان قبول نخواهد شد. با این عده کم هم هر ساعت میروند بیرون و مجلس را از اکثریت می اندازند و کار معطل میماند این کار خودتان است باید مراقبت کنید که انجام شود و قبل از انقضای مجلس این زحمتی که آقای وزیر دادگستری کشیده اند و این قانون را آورده اند تمام شده باشد. موافقین با ماده ۴۰۱ قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۰۲ - هر گاه ترشیدگی و امثال آن در سند باشد در صورت جلسه تحقیقات قید و نامضاء ظرفین میرسد.
 رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۰۳ - در صورتی که اجرای تحقیقات راجعه باشد از طرف دادگاه یکی از کارمندان اصلی یا علی البدل دادگاه رجوع شده باشد پس از ختم تحقیقات مأمور دادگاه گزارش مقتضی مراتب رسیدگی و اطلاعات کارشناس به دادگاه تقدیم میسازد.
 رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۰۴ - گزارش مذکور در ماده فوق و هم چنین صورت تحقیقات در صورتی که تحقیقات بعمل آمده باشد در جلسه دادرسی خوانده شده و پس از مذاکرات طرفین دادگاه فراری در خصوص اعتبار سند متنازع فیله یا عدم اعتبار آن میدهد.
 رئیس - موافقین با ماده ۴۰۴ برخیزند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۰۵ - در مورد انکار دادگاه در ضمن فرار صحت سند انکار کننده را بتأدیه جریمه که کمتر از پنجاه ریال و بیش از پانصد ریال نباشد محکوم میسازد و در مورد ادعای جعل اعم از اینکه جعل معین شده یا نشده هر گاه مدعی جعل

نتوانست معمولیت سند را ثابت نماید بتأدیه جریمه که کمتر از صد ریال و بیش از هزار ریال نباشد محکوم میشود جریمه پس از قطعی شدن و گذشتن مدت فرجام یا ابرام حکمی که در اصل دعوی صادر و مستند بسند مورد انکار یا دعوی جعل است بتوسط دادگاهی که حکم بتأدیه جریمه داده وصول خواهد شد.
 رئیس - آقای اوحدی
 اوحدی - مختصر عرض بنده در اطراف این ماده راجع است بحکمی که از دادگاه بر علیه منکر و یا مدعی جعل که نتوانسته است جعلیت را ثابت کند صادر میشود تذکراً عرض میکنم که آقای وزیر دادگستری توجهی راجع به اجمال این ماده که بنظر بنده میرسد فرموده باشند. آیا این حکمی که بعنوان جریمه برای منکر یا مدعی جعل صادر میشود بیک جریمه نقدی این حکم قابل استیناف و تعین هست یا عبارت و اصطلاح جدید قابل پژوهش و فرجام هست یا نه؛ ثانیاً لایحه قانون مجازاتی که امروز آقای وزیر دادگستری تقدیم مجلس شورای ملی فرمودند و من اطلاع ندارم که به بیش مجازات نقدی را نسبت باقراد چه قسم در نظر گرفته اند آیا با این کیفیت که در این ماده است موافقت دارد یا خیر. البته توضیحاتی را که میفرمایند این دو قسمت اجمال رفع میشود.
 انقابت (مخبر کمیسیون) - دو سؤال آقای اوحدی طرح فرمودند اول اینکه حکم جریمه که طبق ماده ۴۰۵ برای منکر صحت سند یا مدعی جعلیت سند صادر میشود قابل پژوهش و فرجام هست یا خیر. اول این ماده مطلب را حل کرده زیرا بنویسد: جریمه پس از قطع شدن و گذشتن مدت فرجام یا ابرام حکمی که در اصل دعوی صادر و مستند بسند مورد انکار یا دعوی جعل است بتوسط دادگاهی که حکم بتأدیه جریمه داده وصول خواهد شد. از این فهمیده میشود که حکم بصحت سند یا حکم بر عدم جعلیت که مستلزم صدور حکم جزای نقدی است قابل

پژوهش و فرجام هست زیرا حکم در اصل دعوی نمیشود مگر اینکه رأی بصحت سند صادر شده باشد یا رأی بعدم جعلیت صادر شده باشد پس وقتی که دادگاه پژوهش نسبت باسناد دعوی رسیدگی میکند ملازمه دارد این رسیدگی یا رسیدگی مجدد باعتبار سند یا جعلیت سند. هر گاه دادگاه پژوهش رأی داد بر اینکه سند معمول است و اعلام جعلیت از طرف مدعی جعلیت صحیح است نتیجه این میشود که حکم جزای نقدی هم منسوخ میشود زیرا این جزا برای عدم اثبات این ادعا بود هم منظور در دیوان تمیز که وقتی بر میگردد بیک جنبه دیگری پیدا میکند پس نمیشود گفت که این حکم مستقلاً قابل پژوهش و فرجام است بلکه به تبع آن قرار و اظهار عقیده دادگاه قابل پژوهش و فرجام خواهد بود اما اینکه فرمودند قانون مجازات فعلی که امروز تقدیم شده است معارضه با این جریمه که اینجا ذکر شده است دارد با خیر البته بقانون هنوز طرح نشده و تشریفات خودش را طی نکرده و یکی از مصادیق عمده که در این قانون بود راجع بحیثیت اشخاص بود که احترام گذاشته شود با بر این کسی که برای معطل کردن مدعی جعلیت سند میشود و حیثیت مدعی یا مدعی علیه را خرابه دار میکند در اینجا ضمناً یک تفرقه داغی برای او معین میشود و شاید در این قانون جرائم سخت تری هم معین شده باشد و این مانع الجمع نخواهد بود البته در موقع طرح این توضیحات داده خواهد شد.
 وزیر دادگستری - اجازه بفرمایید یک توضیحی هم بنده بدهم. در اینجا که تعبیر کردیم بکلمه جریمه و مجازات نقدی این جریمه یک جریمه انتظامی است و جنبه جزائی نخواهد داشت.
 رئیس - موافقین ماده ۴۰۵ برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارصد و ششم:
 مبحث چهارم - در گواهی
 ماده ۴۰۶ - در مواردی که مطابق قانون مدنی گواهی مثبت دعوی یا مؤثر در اثبات دعوی است مطابق مواد زیر رفتار میشود:

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۰۷ - هر يك از طرفین دعوی که متمسك بگواهی گواهی شده اند باید گواهیهای خود را در موقعی که دادگاه معین کرده حاضر نمایند و در صورت اقتضاء دادگاه گواهیها را بدرخواست اصحاب دعوی یا یکی از آنها احضار می کند.
 رئیس - موافقین ماده ۴۰۷ برخیزند. (اکثر نمایندگان برخاستند) تصویب شد ماده ۴۰۸ - در ابلاغ احضاریه مقرراتی که برای ابلاغ دادخواست معین است رعایت خواهد شد احضاریه باید بلافاصله يك روز قبل از روز جلسه و یا رعایت مدت مسافت بگواهیها ابلاغ گردد.
 رئیس - موافقین قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۰۹ - هر گواهی که مطابق قانون احضار شده ولی در روز جلسه حاضر نشود عمداً احضار خواهد شد و اگر در دفعه دوم حاضر نگردد دادگاه میتواند او را جلب نماید.
 رئیس - آقای اوحدی
 اوحدی - البته جناب آقای وزیر دادگستری فرمایشاتی را که در جلسه قبل در مقبل توضیحات بنده راجع بناؤین دلیل فرمودند فراموش نکرده اند که در آنجا فرمودند تأمین دلیل اجباری نیست و آزاد است و هر کس باید خودش دلیل خودش را حاضر کند یا قوه قهریه نباید دلیلی را حفظ کند شهادت هم یکی از دلائل است فرق نمیکند برای اثبات يك ادعائی که بکفر متوسل بشاهد میشود این قسمت جلب یا آن آزادی بنظر بنده يك تباینی دارد اگر تباینی ندارد توضیحاً بیان فرمایند بنده هم عرض ندارم.
 وزیر دادگستری - هیچ تباین ندارد فقط چیزی که هست باید فهمید که شهادت چه جور تکلیفی است يك تکلیف خصوصی است

باینکه تکلیف عمومی اما اینکه در قوانین بعضی تکالیف که تصور میشود خصوصی است جنبه عمومی دادیم یعنی این کسی که بشهادت میطلبند او را باید خودش را در مقابل جامعه مکلف بداند و برای کشف حقیقه ادای شهادت نماید البته او را مجبور نمیکند که بگواهی بکند. وقتی او را در دادگاه حاضر میکنند باید حضور پیدا کند اگر گمت من اطلاعی ندارم دادگاه بهجورش نخواهد کرد که حکماً اطلاعی بدهد یا اطلاعی جعل کند اگر بخواند امتناع کند میتواند بگوید من اطلاع ندارم ولی حضور در دادگاه در مقابل قوه قضائیه اجباری است و تکلیف فردی است که وقتی که قوه قضائیه او را می طلبد از برای کشف حقیقت در مقابل قوه قضائیه باید تمکین و اطاعت کند این از حقوق فردی نیست که با اختیار اشخاص باشد بلکه از حقوق جمعی و نوعی است.

رئیس - آقایان موافقین با ماده ۴۰۹ برخیزند. (اکثر برخاستند) تصویب. ماده ۴۱۰ قرائت میشود:

ماده ۴۱۰ - در صورت معذور بودن گواه از حضور در دادگاه و همچنین در مواردیکه دادگاه مقتضی بداند میتواند گواهی گواه را در منزل یا محل کار او و یا در محل نزاع بتوسط یکی از کارمندان خود استماع کند.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱۱:

ماده ۴۱۱ - در صورتیکه گواه در مقر دادگاه دیگری اقامت داشته باشد دادگاه میتواند از دادگاه محل توقف او بخواهد که گواهی او را استماع کند.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۱۲:

ماده ۴۱۲ - گواهی استماع نمیشود مگر از اشخاصیکه مطابق قانون مدنی اهلیت اداء گواهی داشته باشند.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱۳:

ماده ۴۱۳ - در موارد زیر نیز اصحاب دعوی میتوانند گواه ها را جرح نمایند:

۱ - در صورتیکه بین گواه و یکی از اصحاب دعوی قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از طبقه دوم باشد.

۲ - در صورتیکه بین گواه و یکی از اصحاب دعوی سمت خادم و مخدومی باشد.

۳ - در صورتیکه بین گواه و کسیکه گواهی بر ضرر او داده میشود دعوی حقوقی یا جزائی فعلاً مطرح باشد و یا دعوی جزائی سابقاً مطرح بوده و هنوز پنج سال در صورت جزائی و دو سال در صورت جنحه از صدور حکم قطعی نگذشته است.

رئیس - موافقین با ماده ۴۱۳ قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱۴ خوانده میشود:

ماده ۴۱۴ - طرفی که میخواهد گواهی را جرح نماید باید آنرا قبل از اداء گواهی اظهار دارد مگر اینکه ثابت نماید که از علت جرح بعداً مسبوق شده است.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱۵:

ماده ۴۱۵ - در صورتیکه علت جرح مورد تصدیق گواه یا کسی که بنفع او گواهی داده میشود واقع شود یا بر دادگاه معلوم گردد گواه ملزم بگواهی نخواهد شد و هر گاه برای اظهار اطلاع حاضر شود بدون احتیاج بسوگند فقط برای مزید اطلاع اظهارات او استماع میگردد.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱۶:

ماده ۴۱۶ - اگر نسبت بقانونی بودن علت جرح گواهی اعتراض شود گواهی آن گواه با قید سوگند استماع میشود لیکن دادگاه باید درحکمی که راجع باصل دعوی میدهد تصمیم خود را برد یا قبول جرح اظهار نماید.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱۷:

ماده ۴۱۷ - دادگاه گواهی هر گواه را بدون حضور گواه هائی که گواهی نداده اند استماع نمیکند و بعد از اداء گواهی میتواند از گواهها بجمعاً تحقیق نماید.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱۸:

ماده ۴۱۸ - گواهها قبل از اداء گواهی نام و شغل و سن و محل اقامت خود را اظهار و سوگند یاد میکنند که تمام حقیقت را بگویند و غیر از حقیقت چیزی نگویند و هر گاه گواهها قرابت نسبی یا سببی با یکی از اصحاب دعوی داشته باشند نیز اظهار داشته و درجه قرابت خود را معین میکنند و همچنین اگر خادم یا مخدوم یکی از اصحاب دعوی باشند اعلام میدارند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام کردند) تصویب شد. ماده ۴۱۹:

ماده ۴۱۹ - داد رس دادگاه قبل از اداء گواهی مجازاتی که برای گواه کاذب مقرر است بگواه خاطر نشان مینماید.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۰:

ماده ۴۲۰ - دادگاه میتواند در موقع اداء گواهی یکی از گواهها باصحاب دعوی یا یکی از آنها امر بکند که از دادگاه خارج شود برای اینکه آزادی گواه بهتر تأمین شود در اینصورت بعد از اداء گواهی دادگاه شخص یا اشخاص خارج شده را بر گردانده و از گواهی که در غیاب آنها اداء شده آگاه میسازد.

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۱:

ماده ۴۲۱ - هیچیک از اصحاب دعوی نباید اظهارات گواه را قطع کنند و پس از اداء گواهی میتوانند سؤالاتی توسط دادگاه از گواه بپرسند و دادرس نیز میتواند هر سؤالی را که برای کشف حقیقت و مبانی گواه لازم بداند از گواه ها بپرسد.

مخبر - در سطر آخر این ماده مبنای گواه اشتباه و مبنای گواهی صحیح است و اینطور اصلاح میشود.

رئیس - موافقین با این ماده با اصلاحی که شد قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۲:

ماده ۴۲۲ - اگر یکی از اصحاب دعوی از گواه سؤالی نماید که مربوط بدعوی نباشد دادگاه از آن جلوگیری خواهد نمود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۳:

ماده ۴۲۳ - بیانات گواه باید تنها در صورت مجلس قید و باقتضای او برسد و اگر گواه نخواهد و یا نتواند اداء کند مراتب در صورت مجلس قید خواهد شد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۵:

ماده ۴۲۵ - هر گاه گواه برای حضور در دادگاه درخواست هزینه آمد و رفت و جبران خسارت حاصله از آنرا نماید دادگاه میران آنرا مطابق تعرفه وزارت دادگستری معین و استنادکننده را بتأدیه آن ملزم مینماید.

گواه در صورت ضرورت میتواند درخواست پرداخت مساعده هزینه مسافرت خود را بنماید.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۶:

مبحث پنجم - تحقیق محلی
ماده ۴۲۶ - در مواردیکه مطابق قانون بگواهی گواهها میتوان استناد نمود هر گاه يك طرف یا طرفین با اطلاع اهل محل متمسک شوند اگر چه بطور کلی ذکر کنند و اسامی مطلعین را نبرند دادگاه تحقیق محلی مینماید.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۷:

ماده ۴۲۷ - در گاه قرار تحقیق محلی بدرخواست یکی از طرفین صادر گردد طرف دیگر نیز میتواند در موقع تحقیقات مطلعین خود را در محل حاضر نماید در این صورت دادگاه یا کارمندی که مأمور اجرای تحقیقات است اطلاع مطلعین او را نیز استماع خواهد کرد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۸:

ماده ۴۲۸ - اجرای تحقیق ممکن است توسط دادرس دادگاه یا یکی از کارمندان اصلی یا علی البدل دادگاه بعمل آید و نیز دادگاه می تواند در صورتیکه عمل تحقیقات خارج از مقر خود باشد اجرای تحقیقات را از دادرس دادگاه عمل بخواند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲۹ :

ماده ۴۲۹ - دادگاهی که تحقیقات را اجرا میکند باید وقت و محل تحقیقات را معین کرده و قبلاً به طرفین اطلاع دهد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳۰ :

ماده ۴۳۰ - متصدی اجرای تحقیقات محلی با استماع اطلاع مطلعین که طرفین یا یکی از آنان حاضر می نماید اقدام میکند هر یک از طرفین حق دارد مطلعین طرف دیگر را مطابق مقرراتیکه برای جرح گواه معین است رد نماید.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳۰ قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳۱ :

ماده ۴۳۱ - ترتیب استعلام و اجرای تحقیقات از اشخاص مذکور در ماده قبل وسوگند بطوری است که برای گواهیها مقرر است.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳۱ قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳۲ :

ماده ۴۳۲ - طرفین در عمل میتوانند اشخاصی را برای کسب اطلاع از آنها معین و بگواهی آنان تراضی نمایند متصدی تحقیقات صورت اشخاصی را که اصحاب دعوی انتخاب کرده اند نوشته و با معنای طرفین می رساند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۳۳ :

ماده ۴۳۳ - عدم حضور یکی از اصحاب دعوی مانع از اجرای تحقیقات نخواهد بود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۳۴ :

ماده ۴۳۴ - تشخیص اعتبار اطلاعات مطلعین محلی منوط بنظر دادگاه است مگر در مواردیکه طرفین تراضی در انتخاب اشخاص نموده و رفع اختلاف را فقط به تصدیق آنها واگذار کرده اند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۴۳۵ :

ماده ۴۳۵ - هزینه تحقیقات محلی بعهده طرفی است که آنرا خواسته تبار شده و اگر تحقیقات نام برده را طرفین خواسته باشند هزینه آن بعهده طرفین خواهد بود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳۶ :

مبحث ششم - معاینه محل

ماده ۴۳۶ - دادگاه میتواند بنظر خود یا بدوخواست یکی از اصحاب دعوی قرار معاینه محل را بدهد. در قرار دادگاه موضوع و وقت معاینه معین خواهد شد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳۷ :

ماده ۴۳۷ - قرار معاینه بتوسط دادرس دادگاه یا کارمند علی البدل اجرا میشود و در صورتیکه محل معاینه خارج از مقر دادگاهی باشد که رسیدگی بدعوی می نماید اجراء قرار را ممکن است بدادرس دادگاه شهرستان یا دادرس دادگاه بخش محل محول نمود در اینصورت تعیین وقت اجرای قرار با مأمور اجرای قرار خواهد بود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳۸ :

ماده ۴۳۸ - پس از معاینه محل صورتی از آن نوشته شده و با امضای کسی که از طرف دادگاه معاینه نموده و اصحاب دعوی میرسد - نقشه محل در صورت لزوم بصورت معاینه پیوست خواهد شد.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳۹ :

ماده ۴۳۹ - صورت معاینه محل در جلسه دادرسی خوانده

میشود و طرفین حق دارند نسبت بمعاینه توضیحات شفاهی بدهند لکن نمیتوانند بر خلاف آنچه معاینه شده اعتراضی کنند که در موقع ترتیب صورت معاینه حاضر بوده و آن اعتراض را نکرده اند.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳۶ قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۴۰ :

ماده ۴۴۰ - صورت معاینه محل را نمیتوان بوسیله گواهی اشخاصی که در حین معاینه حاضر نبوده اند و یا حاضر بوده و اعتراضات خود را در موقع ترتیب صورت مجلس قید نکرده اند تکذیب کرد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۴۱ :

ماده ۴۴۱ - هرگاه معاینه محل را بکطرف خواسته شده هزینه آن بعهده اوست و اگر طرفین درخواست کرده اند یا بنظر دادگاه بوده است بالمناصفه بعهده طرفین است.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۴۲ :

ماده ۴۴۲ - دادگاه ممکن است مقرر دارد که برای روشن کردن مسائلی که محتاج باطلاعات فنی است کارشناس همراه مأمور اجراء قرار معاینه محل برود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۴۴۳ :

ماده ۴۴۳ - هرگاه در موردی تحقیق محلی و معاینه محل هر دو مقتضی شود دادگاه میتواند قرار آن را توأم صادر کند در اینصورت قرار توسط دادرس دادگاه یا کارمند علی البدل اجرا میشود و در صورتیکه محل تحقیق و معاینه خارج از مقر دادگاهی باشد که رسیدگی بدعوی مینماید اجراء قرار را ممکن است بدادرس دادگاه شهرستان یا دادرس دادگاه بخش محل محول نمود - مأمور اجراء قرار صورت مجلسی از تحقیق و معاینه برداشته بدادگاه صادر کننده تقدیم می کند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۴۴ :

مبحث هفتم - در رجوع بکار شناس

ماده ۴۴۴ - در مواردیکه رجوع بکار شناس لازم باشد دادگاه میتواند بنظر خود و یا بدوخواست اصحاب دعوی و یا یکی از آنها قرار رجوع بکار شناس بدهد در قرار دادگاه باید موضوعی که عقیده کار شناس نسبت بان لازم است و مدتی که کارشناس باید اظهار عقیده کند معین شود. رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۴۵ :

ماده ۴۴۵ - کارشناسان را باید طرفین تراضی معین کنند و هرگاه تراضی نشد خود دادگاه بقرعه معین مینماید - ممکن است کارشناس بکنفر یا بدشتر معین شود ولیکن عده منتخبین باید طاق باشد.

در حوره هائی که قانون راجع به کارشناسان رسمی اجرا شده باشد ترتیب انتخاب کارشناس بقرعه در دادگاه بموجب آئین نامه وزارت دادگستری بعمل خواهد آمد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۴۶ :

ماده ۴۴۶ - فقط اشخاصی باید بکارشناسی معین شوند که بمناسبت علم یا شغل یا کسب دارای معلوماتی که لازم است باشند.

کار شناسان میتوانند استعفا نموده و یا رد شوند جهات رد کار شناسان علاوه بر عدم کارشناسی همان جهات رد داد رسان است.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۴۷ :

ماده ۴۴۷ - در صورتیکه کار شناسان بشراضی طرفین معین شده باشند رد یا تغییر آنها باید بشراضی باشد مگر اینکه علت رد بعداً حادث شود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۴۴۸ :

ماده ۴۴۸ - هرگاه در تعیین کار شناسان تراضی نشود رد آنان در مدت سه روز از تاریخ اعلام تعیین کار شناس

قانون

اصلاح قانون مالیات نطف و بترین

ماده واحده - از تاریخ ۱۳ مرداد ماه ۱۳۱۸ مالیات نطف لامبا و بزین و مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراق داخلی میرسد بمآخذ پائین گرفته میشود.

از هر لیتر بزین و نطف لامبا پنجاه دینار (۰/۵۰) و از سایر مواد مشابهی که بمصرف سوخت موتورهای احتراق داخلی میرسد مانند نطف دیزل و نطف گاز هر لیتر بیست دینار.

کلیه مواد نفتی موجود در دست تولید کنندگان و وارد کنندگان و نمایندگان آنها از تاریخ ۱۳ مرداد ماه ۱۳۱۸ و مشمول مالیات مقرر در فوق است اعم از اینکه نسبت بانها معامله قبلی شده یا نشده باشد.

مقررات این قانون نسبت بموجودی ۱۳ مرداد ماه ۱۳۱۸ بعهود مواد نفتی نامبرده نیز قابل اجرا بوده و معاملاتی که قبل از آن تاریخ بین تولید کنندگان و وارد کنندگان مواد نفتی و یا نمایندگان آنها و مصرف کنندگان واقع شده ولی جنس آن تا تاریخ نامبرده تحویل نگردیده مشمول مالیات جدید بوده و فقط در صورتی باید قابل اجرا شناخته شود که خریدار مالیاتهای مقرر را طبق این قانون بفروشنده بپردازد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

از طرف داد گاه با حجاب دعوی باید اظهار شود مگر اینکه جهت رد بعداً معلوم و یا حصادت گردد در اینصورت رد کار شناس و یا کار شناسی که معین شده اند تا قبل از صدور رأی جائز است.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۴۴۹ قرائت میشود:

ماده ۴۴۹ - وقت و محل رسیدگی را در صورتیکه از طرف داد گاه معین نشده باشد کار شناس معین کرده و بداد گاه اطلاع میدهد مدیر دفتر داد گاه باید در ظرف دو روز طرفین دعوی را از محل و وقتی که معین شده است مطلع نماید که اگر بخوانند حاضر شوند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۵۰ قرائت میشود:

ماده ۴۵۰ - داد گاه میتواند در صورت لزوم کار مند علی البدل یا مدیر دفتر خود را برای نظارت در تحقیقات مأمور کند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. [۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه] رئیس - اجازه میفرمایند جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آینده روز پنجشنبه هشتم شهریور ماه سه ساعت بظهر مانده دستور هم بقیه لایحه اصول محاکمات حقوقی. از آقایان خواهش میشود که قدری زودتر تشریف بیاورند تا جلسه را تشکیل بدهیم و این لایحه قانونی که جزو دستور است زودتر بگذرد و خاطر آقای وزیر داد گستری نگران نباشد (نمایندگان صحیح است).

(مجلس مقارن ظهیر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری